

yavuz korkmaz

sosyobüs durağı

Sosyal Bilgiler-İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük
Ders Notları

 yaviizz424876

 Yavuzkorkmaz42

COĞRAFI KONUMU ÖĞRENİYORUM

#şayabüsduragi

6. sınıf

1

Geoit : Dünya'nın Ekvator'dan şişkin, kutuplardan basık olan kendine özgü şekline denir.

Ekvator : Dünya'yı tam ortadan ikiye ayırdığı varsayılan hayali çizgiye denir.

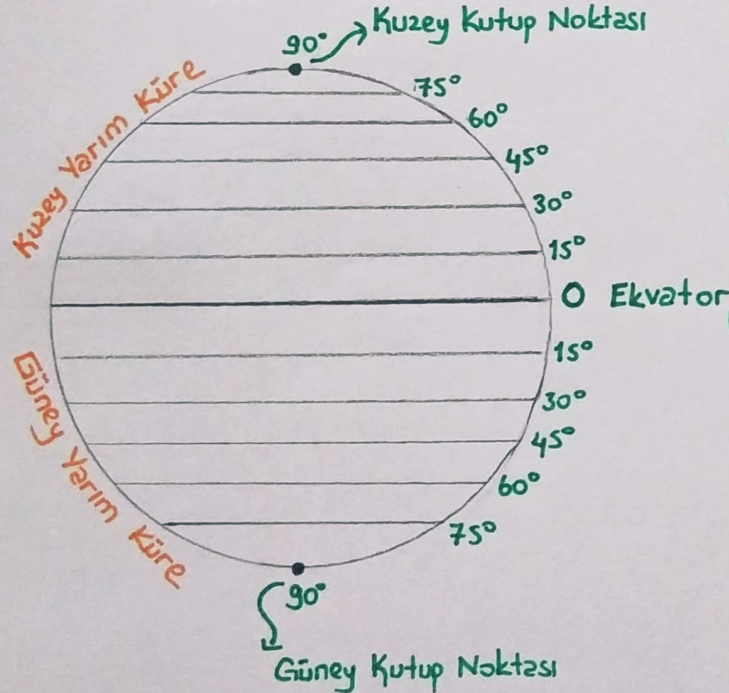

Paraleller

Ekvator ile aynı hizada uzanan **yatay** çizgilere **paralel** denir.

Paralellerin Özellikleri

- En büyük paralel ekvatordur.
- 90 kuzeyde, 90 güneyde olmak üzere **180** tane paralel vardır.
- Kutuplara gittikçe paralellerin boyları kısalır, dereceleri ise artar.
- Paraleller arasındaki uzaklık eşittir ve her paralel arası **111** km'dir.
- Paraleller kutup dairelerinde nokta halindedir.

Ekvatorun kuzeyine
Kuzey Yarım Küre,

Ekvatorun güneyine
Güney Yarım Küre
denir.

Ekvator Üzerinde Yer Alan Bazı Ülkeler

- Malezya
- Brezilya
- Kolombiya
- Ekvador
- Dem. Kongo
- Kongo
- Gabon
- Uganda
- Kenya
- Somali

Yavuz KORKMAZ

COĞRAFİ KONUMU ÖĞRENIYORUM

#sosyobüsduragi

6. sınıf

2

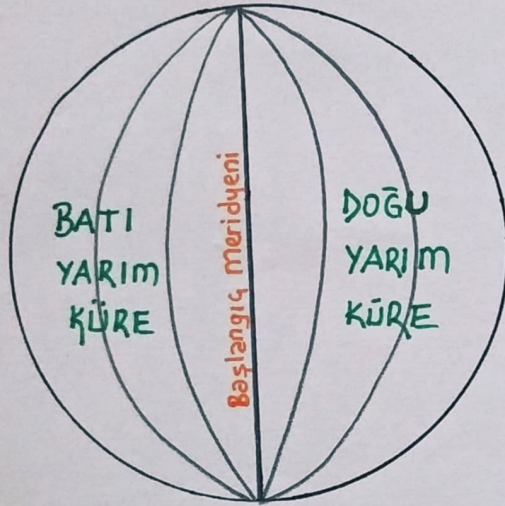

Meridyenler

Bir kutup noktasından başlayıp diğer kutup noktasında birleşen **dikey** çizgilere **meridyen** denir.

Meridyenlerin Özellikleri

- 180 doğuda, 180 tane batıda olmak üzere toplam **360** tane meridyen vardır.
- Bütün meridyenlerin boyları eşittir ve meridyenler kutuplarda birleşir.
- Meridyenler arası uzaklık Ekvator'dan kutuplara gittikçe azalır.
- İki meridyen arasındaki zaman farkı **4** dakikadır.

Başlangıç Meridyeni : Dünya'yı doğu ve batı olarak ikiye ayıran hayali dikey çizgiye denir. (Greenwich)
(Başlangıç meridyeninin İngiltere'nin Londra şehrindeki Greenwich gözlemevinden geçtiği varsayılır. Bu nedenle Başlangıç Meridyeni'ne Greenwich de denir.)

Başlangıç meridyeninin batısına **Batı Yarım Küre**,
Başlangıç meridyeninin doğusuna **Doğu Yarım Küre**
denir.

Kutuplarda saat kaç istersen odur. Çünkü saatler boylamlara (meridyen) göre hesaplanır. Boylamlar kutuplarda birleştiği için zaman kavramı yok oluyor.

Başlangıç Meridyeni Üzerinde Yer Alan Bazı Ülkeler

- İngiltere
- Fransa
- İspanya
- Cezayir
- Mali
- Gana
- Togo

Yavuz KORKMAZ

COĞRAFI KONUMU ÖĞRENIYORUM

#sosyobüsduragi

6. Sınıf

3

Coğrafi Konum : Herhangi bir ülkenin, bölgenin ya da şehrin dünya üzerinde bulunduğu yerin belirtilmesine "coğrafi konum" denir.

Coğrafi Konum

Ben Dünya'nın neresindeyim?

Matematik (Mutlak) Konum

Herhangi bir yerin ekvatora ve başlangıç meridyenine dünya üzerindeki yeridir.

Özel (Göreceli) Konum

Herhangi bir yerin kıtalara ülkelere okyanus ve denizlere yeraltı kaynaklarına vb. göre konumudur.

Örnek → Türkiye, ekvatorun kuzeyinde $36^{\circ} - 42^{\circ}$ paralelleri arasında ve başlangıç meridyeninin doğusunda $26^{\circ} - 45^{\circ}$ meridyenleri arasında yer alır.

Örnek → Türkiye, Asya ve Avrupa kıtasını birbirine bağlar.

- İstanbul ve Çanakkale boğazlarına sahiptir.
- Uç denize kıyısı vardır.
- Yeraltı kaynakları bakımından zengindir.

Yavuz KORKMAZ

Ülkemizin en doğusu ile en batısı arasında 76 dakikalık yerel saat farkı vardır!!
(19 meridyen fark)

COĞRAFI KONUMU ÖĞRENİYORUM

#sosyobüsduracı

6. Sınıf

4

Ülkemizin en güneyi ile en kuzeyi arasında 666 km vardır!!
(6 paralel fark)

Türkiye'nin Coğrafi Konumu

26°
Doğu meridyeni

45°
Doğu meridyeni

Gökçeada
(Aylaka Burnu)

Sinop (inceburun)

42°
Kuzey
Paraleli

Iğdır/Aralık
Dilucu Sınır Kapısı

Hatay
Beysun Köyü

36° Kuzey Paraleli

Jeopolitik Konum

Bir bölge veya ülkenin coğrafi konumunun ülkeler arası politikada etkili olmasıdır.

Türkiye'nin Matematik Konumu

- Türkiye, ekvatorun kuzeyinde 36°-42° kuzey paralelleri arasında ve başlangıç meridyeninin doğusunda 26°-45° meridyenleri arasında yer alır.
- Güneyden kuzeye doğru gittikçe sıcaklık azalır.
- Kuzeyden esen rüzgarlar **soğuk**, güneyden esen rüzgarlar **sıcaktır**.
- Dağlarımızın güney yamaçları daha sıcaktır.
- Ülkemizde dört mevsim belirgin olarak yaşanır.

Türkiye'nin Özel Konumu

- Türkiye; Asya, Avrupa ve Afrika kıtalarının birleştiği noktadadır.
- İstanbul ve Çanakkale boğazlarına sahiptir.
- Uç denize kıyısı vardır.
- Yeraltı kaynakları bakımından zengindir.
- Petrolün çok olduğu Orta Doğu ülkelerine yakındır.
- Yeryüzü şekilleri dağlık ve engebelidir.
- Deniz turizmi ve ticaret gelişmiştir.

Yavuz KORKMAZ